

Kamieniołom wapieni kredowych w Bliżowie

Lokalizacja:

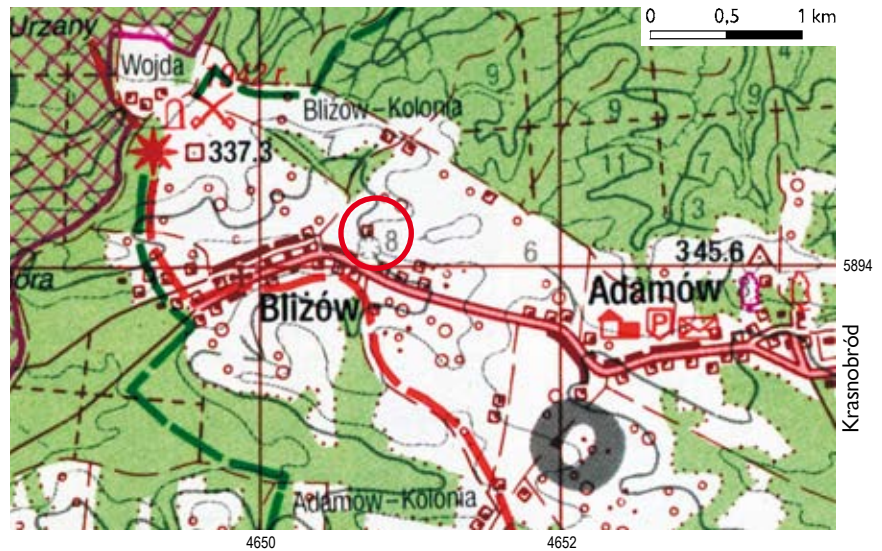
województwo lubelskie
powiat zamojski
gmina Sułów
miejscowość Bliżów

Rejon geograficzny:

Wyżyna Lubelsko-Lwowska
Roztocze
Roztocze Środkowe

Jednostka geologiczna:

zapadlisko przedkarpackie

1

Osady kredowe na Roztoczu wykształcone są jako margle i margle kredowe, a miejscami jako osady kredy piszącej. W małym, nieczynnym łomie we wsi Bliżów, po północnej stronie drogi do Abramowa odsłaniają się utwory górnokredowe wykształcone jako jasnobieżowe, niekiedy białe wapienie o charakterze kredy piszącej.

Kreda pisząca należy do wapieni organogenicznych tzn. takich, w których budowie dominujący udział miały wapienne fragmenty organizmów żywych. Kredę spośród innych wapieni organogenicznych (powstających w wyniku procesów biochemicznych i chemicznych) wyróżnia duża zawartość glonów z grupy *Coccolithophorites* (10-75%) o wielkości 2-5 mikronów, pyłu kalcytowego (5-60%) i małych otwornic. Obok tych dominujących fragmentów w kredzie występuje kwarc, chalcedon i opal (często tworzące buły krzemienne), a podrzędnie także glaukonit i minerały ilaste. W typowej kredzie fragmenty większych skorup występują bardzo rzadko. Typowa kreda jest biała,

2

ale występuje także w odmianach o barwie kremowej, szarej i niebieskawej. Odmiany zasobne w kokkolity i pył kalcytowy, nazywane kredą piszącą, są miękkie, łatwo rozcierają się w palcach i pozostawiają biały, kryjący ślad na twardszych przedmiotach. Struktura kredy jest bardzo drobnoziarnista (pelitowa). Kreda występuje w mięjszych seriach w osadach okresu geologicznego, który od niej otrzymał nazwę okresu kredowego.

Widoczne w kilkumetrowych ścianach łomu w Bliżowie osady kredowe charakteryzują się dość monotonnym wykształceniem, nie wykazują widocznych struktur sedymentacyjnych, a jedynie słabo zaznaczające się utłwiczenie podkreślone zróżnicowanym stopniem zwięzłości skały. Odsłaniające się tu wapienie charakteryzują się słabą zwięzłością, są miękkie i podatne na erozję. Są to utwory płytkiego, ciepłego morza kredowego, które około 65 mln lat temu rozciągało się na obszarze dzisiejszego Roztocza.

3

Dzięki słabej zwięzłości utwory kredowe na obszarze Roztocza łatwo ulegały erozji, tworząc zróżnicowaną mor-

fologicznie powierzchnię, na której deponowane były z kolei wapienne osady wieku mioceneskiego.

Również mała zwięzłość powoduje, że osady górnej kredy na obszarze Roztocza są słabo odsłonięte. Skały te najczęściej widoczne są w postaci zwięzłych okruców rozproszonych w glebie na polach. Łom w Bliżowie jest wyjątkowym miejscem, gdzie możemy zobaczyć tak dobrze zachowane utwory kredowe Roztocza.

Chcąc dotrzeć do odsłonięcia wapieni kredowych musimy dojechać do miejscowości Bliżów i od przystanku koło kościoła podejść do łomu drogą.

Odsłonięcie ma zarówno wartość poznawczą jak i dydaktyczną a także dokumentacyjną. Mimo unikatowości nie jest oznakowane żadnymi tablicami informacyjnymi. Przy niewielkich nakładach może stać się interesującym i wartościowym punktem na trasie roztoczańskich szlaków turystycznych.

The Cretaceous limestones quarry in Bliżów

In a small quarry located in Bliżów village, on the northern side of local road heading to Abramów the Upper Cretaceous sediments are exposed: light-beuge, sometimes white limestones. The sequence belongs to well-known formation of Cretaceous sediments from the Roztocze area, which includes marls, marly limestones and chalks.

Chalk is a fossiliferous limestone composed of calcareous fragments of *Coccolithophorites* algae (10-75%) of the size 2-5 micrometers, crypto-crystalline calcite (5-60%) and small foraminifers.

In the Roztocze area Upper Cretaceous sediments are poorly exposed due to their high susceptibility to erosion and can be encountered usually as rock fragments scattered in the fields. Thus, the quarry in Bliżów is an exceptional site.

Chalks exposed in the quarry walls reveal rather monotonous development. Sedimentary structures are absent

and poorly visible bedding is underlain by differences in rock compactness. Sediments were deposited in a warm, shallow sea which covered the Roztocze area about 65 Ma ago.

Exposures in the Blizów quarry are of unique, scientific,

educational and documental values. Unfortunately, there are no marks directing to the quarry. At low expenses this site may become an interesting and important element of the Roztocze touristic trail system.

Wybrana literatura: 62, 67, 71, 74, 81, 163, 165, 178, 235, 236, 283, 284, 482

Autor karty stanowiska dokumentacyjnego i fotografii:
L. Jankowski (2005)